

Sygn. akt VIII U 924/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Jolanta Łanowy - Klimek
Protokolant	Mirosława Wandachowicz

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2020 r. w Gliwicach

sprawy A. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania A. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 8 kwietnia 2019 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznaje odwołującemu prawo do emerytury od 1 marca 2019r.;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz odwołującego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy – Klimek

Sygn. akt. VIII U 924/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 8 kwietnia 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. J. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony do dnia 31 grudnia 1998 r. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach oraz 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych a zatem brak jest podstaw do przyznania wcześniejszej emerytury.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wnosił o jej zmianę i orzeczenie, co do istoty sprawy oraz o zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Podniósł, że spełnił przesłanki do przyznania mu prawa do wcześniejszej emerytury, ponieważ uzyskał łączny okres składkowy i nieskładkowy do 1 stycznia 1999 roku w wymiarze 26 lat 3 miesięcy i 15 dni, a ponadto pracował jako spawacz w okresie od 1 lipca 1974 r. do 9 listopada 1994 r. w (...) Przedsiębiorstwie (...). Ubezpieczony

zaznaczył, że praca na stanowisku monter instalacji sanitarnych, na którym był zatrudniony, polegała wyłącznie na wykonywaniu prac spawalniczych i czynnościach związanych ze spawaniem.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W piśmie z dnia 21 października 2019 roku organ rentowy po ponownej analizie zgromadzonej dokumentacji dokonał korekty stażu pracy ubezpieczonego, co skutkowało ustaleniem, że łączny wymiar okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 31 grudnia 1998 roku wynosił 26 lat 2 miesiące i 18 dni.

Ostatecznie na rozprawie w dniu 29 października 2019 roku organ rentowy zmodyfikował swoje stanowisko w ten sposób, iż wniósł o oddalenie odwołania z uwagi na niewykazanie przez ubezpieczonego piętnastoletniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony A. J. urodził się (...)

Wiek 60 lat ukończył (...) Nie jest członkiem OFE.

W dniu 14 marca 2019 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Zaskarżoną decyzją z 8 kwietnia 2019 r. (...) Oddział w Z. odmówił przyznania wnioskowanego świadczenia, wskazując, że ubezpieczony na dzień 31 grudnia 1998 roku nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach a ponadto jego łączny okres składkowy i nieskładkowy wynosił tylko 24 lata 11 miesięcy i 28 dni.

Decyzją z dnia 15 października 2019 roku, wydaną na skutek odwołania ubezpieczonego, organ rentowy ponownie przeliczył okresy składkowe i nieskładkowe ubezpieczonego z uwzględnieniem pracy na budowie eksportowej w okresie od 15 czerwca 1989 r. do 30 września 1990 roku. W związku z doliczeniem powyższego okresu jako okresu składkowego, łączny staż okresów składkowych i nieskładkowych ubezpieczonego na 31 grudnia 1998 roku wynosił 26 lat 2 miesiące i 18 dni.

W zaskarżonej decyzji (...) Oddział w Z. kwestionował, że skarżący na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem pracy w warunkach szczególnych w wymiarze ponad 15 lat – organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu żadnego okresu do takiej pracy.

Do pracy w warunkach szczególnych (...) Oddział w Z. nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 września 1972 r. do 9 listopada 1994 r. na stanowisku spawacz - monter instalacji sanitarnych, ponieważ zakład pracy nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Sąd ustalił, że ubezpieczony od 1 września 1972 r. do 9 listopada 1994 r. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku najpierw pomocnika monter instalacji sanitarnych, a następnie spawacza- monter instalacji sanitarnych.

Ubezpieczony od dnia 1 września 1972r. podjął naukę w przyzakładowej szkole zawodowej przy (...) Przedsiębiorstwie (...). Umowę o pracę zawarto w dniu 1 lipca 1974r.

Z dniem 24 kwietnia 1979r. do dnia 6 kwietnia 1981r. - ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Bezpośrednio po zakończeniu służby wojskowej, ubezpieczony podjął pracę (...) Przedsiębiorstwie (...) na poprzednim stanowisku tj. spawacza i monter.

Zakład ten zajmował się wykonywaniem wszelkich instalacji w zakładach przemysłowych i budynkach mieszkalnych. Głównie jednak świadczył usługi na rzecz przemysłu węglowego. Zatrudniał różne grupy pracownicze podzielone na brygady.

Ubezpieczony pracował w brygadzie montersko-spawalniczej, jako spawacz przy robotach instalacyjnych i montażu rurociągów. Brygada składała się z 4-5 osób w skład, której wchodził spawacz i pomocnicy (monterzy), przy czym każdy spawacz wykonywał także pracę monterskie. W okresie zatrudnienia do kwietnia 1978 roku ubezpieczony wykonywał prace monterskie – pomagając spawaczowi. Ubezpieczony kurs spawacza autogenicznego kończył w dniu 20 kwietnia 1978 roku i od tego momentu pracował na samodzielnym stanowisku spawacza. Do zadań ubezpieczonego należało przede wszystkim spawanie rurociągów, poprzedzone ich montażem. Przez znaczną część pracy po uzyskaniu kursów spawalniczych ubezpieczony pracował wykonując prace spawacza, jednakże wykonywał on również prace przygotowawcze przed spawaniem polegające na montażu spawanych elementów. Taką pracę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy od kwietnia 1978 roku do listopada 1994 roku.

Pracownicy zatrudnieni na takim samym stanowisku co ubezpieczony - otrzymywali posiłki regeneracyjne oraz mleko.

Ubezpieczony nie otrzymał od (...) Przedsiębiorstwa (...) świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Razem z ubezpieczonym na tych samych stanowiskach tj. spawacza - w spornym okresie w (...) Przedsiębiorstwie (...) pracowali G. B. (zatrudniony w latach 1971-1991) oraz E. H. (zatrudniony w latach 1973-2000) i otrzymali świadectwa wskazujące, na wykonywanie prace w szczególnych warunkach.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego dotyczącego ubezpieczonego oraz G. B. i E. H., akt osobowych ubezpieczonego z (...) Przedsiębiorstwa (...), książeczek spawacza (k.18-44), zeznań świadków: G. B. (nagranie z rozprawy z 17 grudnia 2019 r. min. 14:06 i n. k.106) i E. H. (nagranie z rozprawy z 17 grudnia 2019 r. min. 25:16 i n. k.106-107), A. M.(nagranie z rozprawy z 17 grudnia 2019 r. min. 34:02 i n. k.107), Z. W. (nagranie z rozprawy z 17 grudnia 2019 r. min. 41:33 i n. k.107-108) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 3 marca 2020 r. min. 04:44 i n. k.113-114).

Sąd ocenił zgromadzony materiał dowodowy jako kompletny i wiarygodny, a przez to mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Zeznania świadków i odwołującego pokrywały się i uzupełniały. Zeznania te wprost wskazują, że ubezpieczony wykonywał dokładnie takie same prace, jak świadkowie, którzy otrzymali świadectwa o wykonywaniu pracy w szczególnych warunkach.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 1270 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie cytowanych przepisów, prawo do emerytury w obniżonym wieku przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy, tj. w dniu 1 stycznia 1999 r., spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu

pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku. Ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 39 czy art. 32 również po dniu 31 grudnia 2008r. pod warunkiem nieprzystąpieniu do OFE. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Kwestia posiadania przez ubezpieczonego ponad 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego, ukończenie 60 lat oraz braku członkostwa w OFE ostatecznie nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganego 15-letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie zaliczył ubezpieczonemu żadnego okresu do takiej pracy. (...) Oddział w Z. nie uwzględnił ubezpieczonemu do pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) od 1 września 1972 r. do 9 listopada 1994 r. na stanowisku spawacz - montera instalacji sanitarnej, ponieważ zakład pracy nie wystawił ubezpieczonemu świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach.

Sąd nie zgodził się ze stanowiskiem organu rentowego.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazuje, że odwołujący w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na stanowisku spawacza - tj. pracę wymienioną w wykazie A, dziale XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) – prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowo wodorowym .

W związku z tym spełnia on przesłankę 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, z których wynikało, iż w okresie od kiedy nabył uprawnienia spawacza tj. od 20 kwietnia 1978r. do 9 listopada 1994 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę spawacza , w brygadzie montersko-spawalniczej. Ubezpieczony miał uprawnienia spawacza i pracował przy robotach instalacyjnych i montażu rurociągu wodnego i gazociągu. Do zadań ubezpieczonego należało przede wszystkim spawanie konstrukcji przy montażu rurociągów.

Wprawdzie , w okresie od dnia 24 kwietnia 1979r. do dnia 6 kwietnia 1981r. -ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, jednak ten okres zgodnie z obowiązującym stanowiskiem judykatury można zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych . Ubezpieczony nabył uprawnienia spawacza przed pójściem do wojska, a po odbyciu służby wojskowej podjął pracę na tym samym stanowisku.

Sąd podkreśla, że w postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie

postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

W związku z powyższym Sąd uznał, że sporne okresy zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) mogą być zaliczone do pracy w warunkach szczególnych, gdyż ubezpieczony faktycznie wykonywał prace objęte wykazem prac uprawniających do wcześniejszej emerytury.

Mając na względzie powyższe Sąd uznał, że ubezpieczony legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

Wobec faktu, że spełnia on także pozostałe przesłanki uprawniające go do wcześniejszej emerytury, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 1 marca 2019 r.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku, na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(-) Sędzia Jolanta Łanowy-Klimek